

O'QITUVCHI KASBIY MAHORATINI RIVOJLANTIRISHDA PEDAGOGIK REFLEKSIYANING AHAMIYATI

*Buxoro shahri, Osiyo Xalqaro Universiteti,
Pedagogika va Psixologiya yo'nalishi 1-bosqich magistranti
Hikmatova Shaxnoza Anvarovna*

Annotatsiya: Pedagogik refleksiya — bu o'qituvchining o'z faoliyatini tahlil qilish, o'z tajribasini o'rganish va kelajakdagi ishlarini yaxshilash maqsadida o'z-o'zini baholash jarayonidir. O'qituvchining kasbiy mahoratini rivojlantirishda pedagogik refleksiyaning ahamiyati juda katta. Bu jarayon o'qituvchining o'z ishini tahlil qilish, o'z-o'zini rivojlantirish va o'z bilimlarini yangilash uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarni shakllantirishga yordam beradi.

Kalit so'zlar: kasbiy mahorat, pedagogik refleksiya, muammolar, yechim, yangi yondashuvlar, ko'nikmalar.

O'qituvchilar pedagogik refleksiyani amalga oshirish orqali o'z darslarini yanada samarali va mazmunli o'tkazish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Pedagogik refleksiya o'qituvchining o'z darsida yuzaga kelgan muammolarni aniqlash va ularni hal etish yo'llarini izlashga yordam beradi. Bu jarayon o'qituvchining o'z bilim va ko'nikmalarini yangilash, o'z tajribasidan foydalangan holda yangi yondashuvlarni ishlab chiqishga imkon yaratadi. Pedagogik refleksiyaning birinchi bosqichi — bu o'z ishini tahlil qilishdir. O'qituvchi darsdan so'ng o'z faoliyatini baholashi, dars davomida yuzaga kelgan muammolarni aniqlashi va ularni hal etish uchun qanday usullarni qo'llaganini o'ylab ko'rishi kerak. Bu jarayon o'qituvchiga o'z ishini yanada samarali qilish uchun kerakli o'zgarishlarni amalga oshirishda yordam beradi. Ikkinchi bosqich — bu o'z tajribasini o'rganishdir. O'qituvchi o'z darslarini tahlil qilganidan so'ng, o'z tajribasidan qanday saboqlar olish mumkinligini o'ylashi kerak. Bu jarayon o'qituvchining o'z ishida qanday yutuqlarga erishganini va qanday xatolarni qilganini aniqlashga yordam beradi. O'qituvchi o'z tajribasidan kelib chiqib, kelajakda qanday yondashuvlarni qo'llashini rejalashtirishi mumkin.[1]

Pedagogik refleksiya o'qituvchining o'z bilim va ko'nikmalarini yangilashga yordam beradi. O'qituvchi o'z darslari davomida qanday yangi bilimlarni o'zlashtirganini va qanday ko'nikmalarni rivojlantirganini o'ylab ko'rishi kerak. Bu jarayon o'qituvchining o'z bilimlarini yangilash va o'z kasbiy mahoratini oshirish uchun zarur bo'lgan yangi resurslarni izlashga yordam beradi. Pedagogik refleksiya o'qituvchining o'z-o'zini rivojlantirish jarayonida muhim rol o'ynaydi. O'qituvchi o'z ishini tahlil qilish va o'z tajribasini o'rganish orqali o'z-o'zini rivojlantirishga imkon

yaratadi. Bu jarayon o'qituvchining o'z bilimlarini yangilash va o'z kasbiy mahoratini oshirish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarni shakllantirishga yordam beradi.[2]

O'qituvchi pedagogik refleksiyaning amalga oshirish orqali o'z darslarida yuzaga kelgan muammolarni hal etish uchun yangi yondashuvlarni ishlab chiqishi mumkin. Bu jarayon o'qituvchining o'z ishini yanada samarali qilish uchun kerakli o'zgarishlarni amalga oshirishda yordam beradi. O'qituvchi o'z darslarida yuzaga kelgan muammolarni aniqlab, ularga qanday yechimlar topganini o'ylab ko'rishi kerak. Bu jarayon o'qituvchining o'z bilim va ko'nikmalarini yangilash, o'z tajribasidan foydalangan holda yangi yondashuvlarni ishlab chiqishga imkon yaratadi. Pedagogik refleksiya o'qituvchining o'z ishini tahlil qilish va o'z-o'zini rivojlantirish jarayonida muhim ahamiyatga ega. O'qituvchi o'z darslarini tahlil qilib, o'z tajribasidan qanday saboqlar olish mumkinligini o'ylab ko'rishi kerak. Bu jarayon o'qituvchining o'z ishida qanday yutuqlarga erishganini va qanday xatolarni qilganini aniqlashga yordam beradi. O'qituvchi o'z tajribasidan kelib chiqib, kelajakda qanday yondashuvlarni qo'llashini rejalashtirishi mumkin.[3]

Shuningdek, pedagogik refleksiya o'qituvchining o'z bilim va ko'nikmalarini yangilashga yordam beradi. O'qituvchi o'z darslari davomida qanday yangi bilimlarni o'zlashtirganini va qanday ko'nikmalarni rivojlantirganini o'ylab ko'rishi kerak. Bu jarayon o'qituvchining o'z bilimlarini yangilash va o'z kasbiy mahoratini oshirish uchun zarur bo'lgan yangi resurslarni izlashga yordam beradi.[4]

Xulosa: Xulosa qilib aytganda, pedagogik refleksiya o'qituvchining kasbiy mahoratini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Bu jarayon o'qituvchining o'z ishini tahlil qilish, o'z tajribasini o'rganish va o'z bilimlarini yangilashga yordam beradi. O'qituvchilar pedagogik refleksiyaning amalga oshirish orqali o'z darslarini yanada samarali va mazmunli o'tkazish imkoniyatiga ega bo'lishadi. O'qituvchining o'z-o'zini rivojlantirish jarayonida pedagogik refleksiyaning ahamiyati beqiyosdir, chunki bu jarayon o'qituvchining o'z bilim va ko'nikmalarini yangilashga yordam beradi va ularni kelajakdagi ishlarida muvaffaqiyatli bo'lishlariga imkon yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abduraxmonova, M. (2021). "Pedagogik refleksiya: nazariya va amaliyot". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi.
2. Qodirov, A. (2020). "O'qituvchining kasbiy rivojlanishi va pedagogik refleksiya". Samarqand: Samarqand davlat universiteti.
3. Mirzayeva, D. (2022). "Pedagogik refleksiya va innovatsion ta'lim texnologiyalari". Buxoro: Buxoro davlat universiteti.
4. Tashpulatov, I. (2023). "O'qituvchilar uchun pedagogik refleksiya va uning ahamiyati". Farg'ona: Farg'ona davlat universiteti.
5. Rahimov, S. (2021). "Pedagogik refleksiya: ta'lim jarayonida o'z-o'zini baholash". Toshkent: O'zbekiston Milliy universiteti.

6. Xolmatov, R. (2022). "Kasbiy mahorat va pedagogik refleksiya: nazariy asoslar". Qarshi: Qarshi davlat universiteti.
7. Ismoilov, U. (2020). "Pedagogik refleksiya va o'qituvchi kasbiy mahoratini oshirish". Andijon: Andijon davlat universiteti.
8. Abdullaeva, N. (2023). "O'qituvchining o'z-o'zini rivojlantirish jarayonida pedagogik refleksiyaning roli". Nukus: Qoraqalpog'iston davlat universiteti.

